

MANIFEST

20 de novembre de 2025

Avui commemorem el reconeixement internacional dels Drets de la Infància. Aquest dia ens recorda que hem de **defensar, garantir i, en alguns casos, conquerir** els drets de tots els menors d'edat. És també una oportunitat per reflexionar sobre el paper que assumim els adults —família, Estat i societat— com a garants d'aquests drets. Aquells que cuidem, eduquem i acompanyem hem de mantenir sempre una **mirada basada en drets**.

Durant tots aquests dies, en moltes localitats d'Espanya, s'ha fet un gest senzill però profundament simbòlic: els nens, nenes i adolescents han reflexionat i escrit en globus els seus drets. Aquests globus es converteixen en un missatge de vida, una declaració de valor i una invitació a cuidar, protegir i escoltar la infància.

Qui educa i acompanya?

La resposta és clara: **tothom**. No importa si tenim fills o no: com a societat educadora som models de referència per a les generacions més joves. Ells són el futur, però també el present que defineix aquest futur. Els nens i les nenes ens observen, aprenen per imitació i hem de ser conscients de com ens relacionem, com parlem, com resolvem conflictes i com actuem en cada espai.

La família és el nucli principal d'educació i protecció. L'hem de cuidar perquè sigui un espai segur i afectiu per als menors. Avui, més que mai, hem de reconèixer la diversitat de famílies i garantir que totes puguin complir la seva funció protectora.

Infància i pobresa

A Càritas no parlem de pobresa infantil, perquè la infància és riquesa per naturalesa: és el bé més preuat de la societat. Sí que parlem de famílies i entorns de pobresa en què viuen i creixen alguns nens i nenes. Cal treballar perquè tots els nens i nenes accedeixin als drets que els corresponen i gaudeixin de la igualtat d'oportunitats.

Escola i espais segurs

L'escola i els instituts són espais essencials d'educació i relació. Han de configurar-se com a entorns segurs i protectors. Com a societat, hem de reconèixer i valorar el paper dels mestres i professors. A l'escola s'hi va a molt més que a aprendre: els agents educatius han d'assegurar que l'experiència dels menors sigui satisfactòria i enriquidora per a tothom.

L'assetjament escolar i la violència entre iguals ens preocupa. No podem mirar cap a una altra banda ni treure importància al que ens expliquen els nens i les nenes. Hem de deixar de normalitzar la violència entre iguals: **no, no és "cosa de nens"**. Defensem el dret que res ni ningú els robi el somriure.

Educació no formal i protecció

Reconeixem la tasca d'educadors, treballadors socials i professionals de l'educació no formal. Que els discursos d'odi i la por infundada no ens impedeixin veure la vulnerabilitat d'alguns menors no acompanyats.

El dret a jugar

Sabem que el que més agrada als nens és jugar. Aquest dret s'ha de reconquerir a les ciutats, als carrers i a les agendes dels adults. Com diu Francesco Tonucci: "Una ciutat segura, divertida i còmoda per als nens serà, a més, un espai públic de qualitat per a tothom".

Pantalles i salut mental

Cada vegada hi ha més evidències científiques sobre els impactes negatius de l'ús prematur de pantalles en el desenvolupament cognitiu, el llenguatge, la salut física i mental. Vivim envoltats de tecnologia, internet i intel·ligència artificial. En un món tan artificial, cal incorporar quelcom tan humà com els drets. **La humanització de l'avenç digital passa per adaptar els drets humans a aquest món digital.**

És fonamental prevenir, cuidar i atendre la salut emocional i mental dels menors d'edat. El sistema públic ha de millorar per oferir atenció integral i reduir les llistes d'espera. Però també la societat ha d'actuar amb responsabilitat en el tracte i la cura com a factor de prevenció.

Conflictes i pau

Hem de mostrar a la infància formes assertives de resoldre conflictes. Avui existeix una perillosa normalització de la guerra. **No hi ha guerra sense morts.** Segons UNICEF, en els darrers dos anys s'ha constatat la mort o mutilació de 64.000 nens i nenes a Gaza, entre ells almenys 1.000 nadons.

El nostre compromís

Des de Càritas reafirmem el nostre compromís en la protecció de la infància davant la violència i la vulneració de drets. Hem implementat un protocol per aplicar la Llei Orgànica del 5 de juny de 2021 (LOPVI), que reforça la detecció i coordinació davant situacions de violència.

Treballem per oferir **espais segurs i de bon tracte**, on es practiqui l'escolta activa, lliure de judicis i estereotips. Llocs per aprendre, equivocar-se, experimentar èxits i gestionar la frustració.

Des de la nostra acció social, pastoral i comunitària, acompanyem famílies i infància en situació de vulnerabilitat, reconeixent les seves fortaleses i capacitats. Apostem per una mirada integral que no només protegeixi, sinó que empoderi. Perquè cada nen i cada nena són portadors de futur, i cada adolescent és protagonista del present.

Defensar els drets de la infància no és opcional: és un compromís ètic i social.

Fem una crida a tota la societat —institucions, comunitats, famílies i persones— per unir-nos en la defensa activa dels drets de la infància i l'adolescència. Que l'esperança sigui el motor que ens impulsi a construir un món on cap nen ni nena quedi enrere, i on cada jove pugui desplegar el seu potencial amb llibertat, equitat i amor.

Càritas Española, 20 de novembre de 2025

MANIFIESTO

20 de noviembre de 2025

Hoy conmemoramos el reconocimiento internacional de los Derechos de las Infancias. Este día nos recuerda que debemos **defender, garantizar y, en algunos casos, conquistar** los derechos de todos los menores de edad. Es también una oportunidad para reflexionar sobre el papel que asumimos los adultos —familia, Estado y sociedad— como garantes de estos derechos. Quienes cuidamos, educamos y acompañamos debemos mantener siempre una **mirada basada en derechos**.

Durante todos estos días, en muchas localidades de España, se ha realizado un gesto sencillo, pero profundamente simbólico: los niños, niñas y adolescentes han reflexionado y escrito en globos sus derechos. Estos globos se convierten en un mensaje de vida, una declaración de valor y una invitación a cuidar, proteger y escuchar a las infancias.

¿Quién educa y acompaña?

La respuesta es clara: **todos y todas**. No importa si tenemos hijos o no: como sociedad educadora somos modelos de referencia para las generaciones más jóvenes. Ellos son el futuro, pero también el presente que define ese futuro. Los niños y las niñas nos observan, aprenden por imitación y debemos ser conscientes de cómo nos relacionamos, cómo hablamos, cómo resolvemos conflictos y cómo actuamos en cada espacio.

La familia es el núcleo principal de educación y protección. Debemos cuidarla para que sea un espacio seguro y afectivo para los menores. Hoy, más que nunca, debemos reconocer la diversidad de familias y garantizar que todas puedan cumplir su función protectora.

Infancia y pobreza

En Càritas no hablamos de pobreza infantil, porque la infancia es riqueza por naturaleza: es el bien máspreciado de la sociedad. Sí hablamos de familias y entornos de pobreza en los que viven y crecen algunos niños y niñas. Es necesario trabajar para que todos los niños y niñas accedan a los derechos que les corresponden y disfruten de la igualdad de oportunidades.

Escuela y espacios seguros

La escuela y los institutos son espacios esenciales de educación y relación. Deben configurarse como entornos seguros y protectores. Como sociedad, debemos reconocer y valorar el papel de los maestros y maestras, profesores y profesoras. A la escuela se va a mucho más que a aprender: los agentes educativos deben asegurar que la experiencia de los menores sea satisfactoria y enriquecedora para todos y todas.

El acoso escolar y la violencia entre iguales nos preocupa. No podemos mirar hacia otro lado ni quitar importancia a lo que nos cuentan los niños y las niñas. Debemos dejar de normalizar la violencia entre iguales: **no, no es “cosa de niños”**. Defendamos el derecho a que nada ni nadie les robe la sonrisa.

Educación no formal y protección

Reconocemos el trabajo de educadores, trabajadores sociales y profesionales de la educación no formal. Que los discursos de odio y el miedo sin fundamento no nos impidan ver la vulnerabilidad de algunos menores no acompañados.

El derecho a jugar

Sabemos que lo que más les gusta a los niños es jugar. Este derecho debe reconquistarse en las ciudades, en las calles y en las agendas de los adultos. Como dice Francesco Tonucci: *“Una ciudad segura, divertida y cómoda para los niños será, por añadidura, un espacio público de calidad para todos”*.

Pantallas y salud mental

Cada vez hay más evidencias científicas sobre los impactos negativos del uso prematuro de pantallas en el desarrollo cognitivo, el lenguaje, la salud física y mental. Vivimos rodeados de tecnología, internet e inteligencia artificial. En un mundo tan artificial, se hace necesario incorporar algo tan humano como los derechos. **La humanización del avance digital pasa por adaptar los derechos humanos a este mundo digital.**

Es fundamental prevenir, cuidar y atender la salud emocional y mental de los menores de edad. El sistema público debe mejorar para ofrecer atención integral y reducir listas de espera. Pero también la sociedad debe actuar con responsabilidad en el trato y cuidado como factor de prevención.

Conflictos y paz

Debemos mostrar a las infancias formas asertivas de resolver conflictos. Hoy existe una peligrosa normalización de la guerra. **No hay guerra sin muertos.** Según UNICEF, en los últimos dos años se ha constatado la muerte o mutilación de 64.000 niños y niñas en Gaza, entre ellos al menos 1.000 bebés.

Nuestro compromiso

Desde Càritas reafirmamos nuestro compromiso en la protección de las infancias frente a la violencia y la vulneración de derechos. Hemos implementado un protocolo para aplicar la Ley Orgánica del 5 de junio de 2021 (LOPVI), que refuerza la detección y coordinación ante situaciones de violencia.

Trabajamos para ofrecer **espacios seguros y de buen trato**, donde se practique la escucha activa, libre de juicios y estereotipos. Lugares para aprender, equivocarse, experimentar logros y gestionar la frustración.

Desde nuestra acción social, pastoral y comunitaria, acompañamos a familias e infancias en situación de vulnerabilidad, reconociendo sus fortalezas y capacidades. Apostamos por una mirada integral que no solo proteja, sino que empodere. Porque cada niño y cada niña son portadores de futuro, y cada adolescente es protagonista del presente.

Defender los derechos de las infancias no es opcional: es un compromiso ético y social.

Hacemos un llamamiento a toda la sociedad —instituciones, comunidades, familias y personas— para unirnos en la defensa activa de los derechos de las infancias y las adolescencias. Que la esperanza sea el motor que nos impulse a construir un mundo donde ningún niño ni niña quede atrás, y donde cada joven pueda desplegar su potencial con libertad, equidad y amor.

Càritas Española, 20 de noviembre de 2025